

# **Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa**

**(Trọn bộ 24 tập)**

**Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang**

**Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm**

**Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu**

**Sài Gòn 1998**

**--- o0o ---**

**Tập 14**

**QUYỂN THỨ 332**

**HỘI THỨ NHẤT**

**Phẩm**

**KHÉO HỌC**

**Thứ 53 - 2**

**Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, nên tập gần Không tam-ma-địa, nên an trụ Không tam-ma-địa, nên tu hành Không tam-ma-địa mà đối thật tế chẳng nên tác chứng. Nên tập gần Vô tướng, Vô nguyện tam-ma-địa, nên an trụ Vô tướng, Vô nguyện tam-ma-địa, nên tu hành Vô tướng, Vô nguyện tam-ma-địa mà đối thật tế chẳng nên tác chứng. Nên tập gần bốn niệm trụ, nên an trụ bốn niệm trụ, nên tu hành bốn niệm trụ, mà đối thật tế chẳng nên tác chứng. Nên tập gần bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh**

đạo chi, nên an trụ bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi, nên tu hành bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi, mà đối thật tế chẳng nên tác chứng. Như vậy cho đến nên tập gần Phật mười lục, nên phát tới Phật mười lục, nên tu hành Phật mười lục, mà đối thật tế chẳng nên tác chứng. Nên tập gần bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nên phát tới bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, nên tu hành bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, mà đối thật tế chẳng nên tác chứng.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tuy tập gần Không tam-ma-địa, an trụ Không tam-ma-địa, tu hành Không tam-ma-địa, mà chẳng chứng quả Dự lưu, cũng chẳng chứng quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, cũng lại chẳng chứng Độc giác Bồ-đề. Tuy tập gần Vô tướng, Vô nguyện tam-ma-địa; an trụ Vô tướng, Vô nguyện tam-ma-địa; tu hành Vô tướng, Vô nguyện tam-ma-địa, mà chẳng chứng quả Dự lưu, cũng chẳng chứng quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, cũng lại chẳng chứng Độc giác Bồ-đề. Tuy tập gần bốn niệm trụ, an trụ bốn niệm trụ, tu hành bốn niệm trụ, mà chẳng chứng quả Dự lưu, cũng chẳng chứng quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, cũng lại chẳng chứng Độc giác Bồ-đề. Tuy

tập gần bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi, an trụ bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi, tu hành bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi, mà chẳng chứng quả Dự lưu, cũng chẳng chứng quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, cũng lại chẳng chứng Độc giác Bồ-đề. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này do nhân duyên đây, chẳng đọa Thanh văn và bậc Độc giác, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Ví như tráng sĩ oai mãnh dũng mạnh, hình mạo đoan nghiêm, ai thấy cũng đều vui mừng, đầy đủ quyền thuộc rất thanh tịnh viên mãn. Đối các binh pháp học đến rốt ráo, giỏi cầm khí trượng, yên vững chẳng lay, sáu mươi bốn tài năng, mười tám chỗ sáng suốt, tất cả kỹ thuật không thứ nào chẳng hay giỏi. Chúng nhân khâm ngưỡng thấy đều kính phục. Vì sự nghiệp giỏi nên công ít mà lợi nhiều. Do đây được các người cung kính cúng dường, tôn trọng ngợi khen. Kể kia bấy giờ bội thêm vui mừng nhảy nhót mà tự hân hạnh. Nhân có duyên cơ cần phò đem kẻ già người yếu và các quyền thuộc đi tới phương khác, giữa đường phải trải qua đồng nội mê mông hiểm nạn. Trong ấy có nhiều ác thú, cướp giặc, oan gia phục núp các việc sợ hãi; đoàn bà con lớn nhỏ

không một ai chẳng kinh hoàng. Người ấy tự cậy oai mạnh dũng mãnh, nhiều các kỹ thuật nên thân ý thơ thới, mới an ủi cha mẹ và các bà con rằng: "Xin chớ lo sợ, quyết không để xảy ra khổ não đâu!" Người kia nơi ấy dùng giỏi xảo thuật đem các bà con đến chỗ yên ổn, đã khỏi ách nạn, mừng rỡ hưởng vui. Nhưng tráng sĩ kia ở giữa đồng nội không có ý gia hại ác thú oán tặc. Sở dĩ vì sao? Tự cậy oai dũng, đủ các kỹ thuật không bị sợ vậy. Thiện Hiện! Phải biết các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế. Thương các hữu tình bị khổ sanh tử, nên phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Khấp duyên hữu tình, khởi tâm câu hành bốn vô lượng, trụ bốn vô lượng, tinh siêng tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa khiến mau viên mãn. Bồ-tát Ma-ha-tát này đối sáu thứ Ba-la-mật-đa đây chưa vào ngôi viên mãn, vì muốn tu học Nhất thiết trí trí, chẳng chứng lậu tận. Tuy trụ không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn, nhưng chẳng theo thế lực kia mà chuyển, cũng chẳng bị kia ngăn ngại lôi kéo, đối giải thoát môn cũng chẳng tác chứng. Do chẳng chứng nên chẳng đọa Thanh văn và bậc Độc giác, quyết tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Như chim mạnh cánh bay bổng hư không, bay lượn tự tại lâu chẳng rơi đất. Tuy

nương hư không bay vút mà chẳng chóng cự hư không, cũng chẳng bị hư không làm câu ngại. Thiện Hiện! Phải biết các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế. Tuy đôi không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn hằng hằng tập gần, an trụ, tu hành mà chẳng tác chứng. Do chẳng chứng nên chẳng đọa Thanh văn và bậc Độc giác. Tu Phật mười lục, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, Nhất thiết trí trí, nếu chưa viên mãn trọn chẳng nương không, vô tướng, vô nguyện, ba tam-ma-địa mà chứng lậu tận.

Thiện Hiện! Cứ như sĩ phu thạo giỏi nghệ thuật bắn tên, muốn hiện tài mình ngược bắn hư không. Vì muốn khiến tên trong không chẳng rơi đất, lại đem tên sau bắn đuôi tên trước. Lần nữa như thế trải qua nhiều thời, tên trước tên sau nối nhau liên tiếp chẳng cho rơi xuống. Nếu muốn cho rơi xuống bèn dừng tên sau, bấy giờ các tên liền khiến rơi xuống gáp. Thiện Hiện! Phải biết các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế. Hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu, vì được phương tiện khéo léo nhiếp thọ vậy, cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nhân hạnh căn lành chưa đều thành thực quyết chẳng giữa đường chứng nơi thật tế. Nếu được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nhân hạnh căn lành tất

**cả thành thực, bảy giờ Bồ-tát mới chứng thật tế, bèn được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vậy nên, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, đều nên như thế nghĩ kỹ xem xét, như trước đã nói thật tướng các pháp.**

**Bảy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát năng làm việc khó, tuy học các pháp chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới. Tuy học các pháp nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Tuy học khổ tập diệt đạo thánh đế. Tuy học bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Tuy học không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn, mà ở giữa đường chẳng đọa Thanh văn và bậc Độc giác, lui mất Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này rất là hiếm có.**

**Phật bảo: Thiện Hiện! Vì các Bồ-tát Ma-ha-tát đối các hữu tình thề chẳng bỏ vậy. Nghĩa là tác nguyện này: "Nếu các hữu tình chưa được giải thoát, ta trọn chẳng bỏ gia hạnh đã khởi". Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát nguyện lực thù thắng, thường tác nghĩ này: "Tất cả hữu tình nếu chưa giải thoát, ta trọn chẳng bỏ". Do khởi quảng đại như thế nên ở giữa đường quyết chẳng lui rơi. Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hằng tác nghĩ này: "Ta chẳng nên bỏ các hữu tình, quyết khiến giải thoát. Nhưng các hữu tình hành pháp bất chánh, ta vì độ nó nên hằng dẫn phát pháp môn vắng lặng không, vô tướng, vô nguyện giải thoát. Tuy hằng phát mà chẳng lấy chứng". Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên sức phương tiện khéo léo, nên tuy hằng hiện khởi ba môn giải thoát, mà ở trung gian chẳng chứng thật tế; cho đến chưa được Nhất thiết trí trí, cần được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mới là lấy chứng.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát đối chỗ thăm sâu thường ưa quan sát. Nghĩa là ưa quan sát nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp**

không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Cũng ưa quan sát bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi và không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thấy đều tự tướng không.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tác quán đây rồi, sanh nghĩ như vậy: “Các loại hữu tình do sức bạn ác, ở trong đêm dài khởi tưởng chấp ngã, tưởng chấp hữu tình, tưởng chấp mạng giả, tưởng chấp sanh giả, tưởng chấp dưỡng giả, tưởng chấp sĩ phu, tưởng chấp bồ-đặc-già-la, tưởng chấp ý sanh, tưởng chấp nho đồng, tưởng chấp tác giả, tưởng chấp thọ giả, tưởng chấp tri giả, tưởng chấp kiến giả. Do tưởng chấp đây, hành hữu sở đắc lộn quanh sanh tử, chịu nhiều thứ khổ. Vì muốn dứt tưởng chấp của hữu tình như thế nên tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình thuyết pháp thâm diệu, khiến dứt tưởng chấp, lìa khổ sanh tử.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này bấy giờ tuy tập không giải thoát môn, mà chẳng nương đây chứng nơi thật tế. Tuy tập vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng chẳng nương đây chứng nơi thật tế. Vì đối thật tế chẳng lấy chứng, nên chẳng



đọa quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, cũng lại chẳng đọa Độc giác Bồ-đề.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này do nghĩ như thế, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu trọn nên căn lành, chẳng chứng thật tế. Tuy đôi thật tế chưa tác chứng liền, mà chẳng lui mất bốn Tĩnh lự, cũng chẳng lui mất bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Cũng chẳng lui mất bốn niệm trụ; cũng chẳng lui mất bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Cũng chẳng lui mất tám giải thoát; cũng chẳng lui mất tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Cũng chẳng lui mất không giải thoát môn; cũng chẳng lui mất vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Cũng chẳng lui mất nội không; cũng chẳng lui mất ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Cũng chẳng lui mất chơn như; cũng chẳng lui mất pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới. Cũng chẳng lui mất khổ thánh đế,

**cũng chẳng lui mất tập diệt đạo thánh đế. Cũng chẳng lui mất Bồ thí Ba-la-mật-đa; cũng chẳng lui mất Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Cũng chẳng lui mất năm nhãn, cũng chẳng lui mất sáu thần thông. Cũng chẳng lui mất tất cả đà-la-ni môn, cũng chẳng lui mất tất cả tam-ma-địa môn. Cũng chẳng lui mất Phật mười lực; cũng chẳng lui mất bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng chẳng lui mất đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Cũng chẳng lui mất pháp vô vong thất, cũng chẳng lui mất tánh hằng trụ xả. Cũng chẳng lui mất nhất thiết trí; cũng chẳng lui mất đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.**

**Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này bảy giờ trọn nên tất cả Bồ-đề phần pháp, cho đến chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đối các công đức trọn chẳng suy giảm. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu được phương tiện khéo léo nhiếp thọ, nên sát-na sát-na bạch pháp tăng ích, các căn mãnh lợi, vượt khỏi tất cả Thanh văn, Độc giác.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát hằng tác nghĩ này: "Các loại hữu tình ở trong đêm dài, tâm kia thường bị bốn món đảo làm đảo lộn. Nghĩa là thường tưởng đảo, tâm đảo, kiến đảo;**

hoặc lạc tướng đảo, tâm đảo, kiến đảo; hoặc ngã tướng đảo, tâm đảo, kiến đảo; hoặc tịnh tướng đảo, tâm đảo, kiến đảo. Ta vì các hữu tình như thế, nên phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Khi chúng được Vô thượng Đại Bồ-đề, vì các hữu tình thuyết pháp vô đảo. Nghĩa là thuyết sanh tử vô thường, vô lạc, vô ngã, vô tịnh, duy có Niết bàn vắng lặng nhiệm màu đầy đủ các môn Thường, Lạc, Ngã, Tịnh chơn thật công đức". Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên niệm đây, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu được phương tiện khéo léo nhiếp thọ, nên đối Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nếu chưa viên mãn trọn chẳng chứng vào Như Lai thắng định. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này bấy giờ tuy tập không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn vào ra tự tại, mà với thật tế chưa chứng liền; cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nhân hạnh công đức chưa khéo viên mãn, chẳng chứng thật tế và những công đức khác. Nếu được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mới khả chứng được. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này bấy giờ tuy đối các công đức khác tu chưa viên mãn, mà với Vô nguyện tam-ma-địa môn tu đã viên mãn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát hằng tác nghĩ này: "Các loại hữu tình ở trong đêm dài hành hữu sở đắc, nghĩa là chấp có ngã, hoặc chấp có hữu tình, mạng giả, sanh giả, dưỡng giả, sĩ phu, bổ-đặc-già-la, ý sanh, nho đồng, tác giả, thọ giả, tri giả, kiến giả. Hoặc chấp có sắc, hoặc chấp có thọ tướng hành thức. Hoặc chấp có nhãn xúc, hoặc chấp có nhĩ tỷ thiết thân ý xúc. Hoặc chấp có sắc xúc, hoặc chấp có thanh hương vị xúc pháp xúc. Hoặc chấp có nhãn giới, hoặc chấp có nhĩ tỷ thiết thân ý giới. Hoặc chấp có sắc giới, hoặc chấp có thanh hương vị xúc pháp giới. Hoặc chấp có nhãn thức giới, hoặc chấp có nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới. Hoặc chấp có nhãn xúc, hoặc chấp có nhĩ tỷ thiết thân ý xúc. Hoặc chấp có nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, hoặc chấp có nhĩ tỷ thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ. Hoặc chấp có địa giới, hoặc chấp có thủy hỏa phong không thức giới. Hoặc chấp có vô minh; hoặc chấp có hành, thức, danh sắc, lục xúc, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử. Hoặc chấp có mười thiện nghiệp đạo. Hoặc chấp có bốn Tịch lự; hoặc chấp có bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Hoặc chấp có bốn nhiếp sự. Ta vì các hữu tình như thế, nên phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Khi chứng được Vô thượng Đại Bồ-đề, khiến các hữu tình dứt hẳn chấp hữu sở đắc như thế". Thiện

**Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên nghĩ đây, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu được phương tiện khéo léo nhiếp thọ, nên đối Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng nếu chưa viên mãn chẳng chứng thật tế. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này bảy giờ tuy đối Vô tướng, Vô nguyện tam-ma-địa môn chẳng phải chẳng tu tập, mà chỉ đối Không tam-ma-địa môn tu đã viên mãn.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, thấy các hữu tình do sức bạn ác đêm dài chấp đắm các tướng vô lượng, chỗ gọi chấp đắm nữ tướng, nam tướng, sắc tướng, thanh tướng, hương tướng, vị tướng, xúc tướng, pháp tướng; hằng tác nghĩ này: "Ta vì các loại hữu tình như thế nên tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Khi chúng được Vô thượng Đại Bồ-đề khiến các hữu tình hẳn không còn chấp đắm các tướng như thế nữa". Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên nghĩ đây, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu được phương tiện khéo léo nhiếp thọ, nên đối Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng nếu chưa viên mãn chẳng chứng thật tế.**

**Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này bảy giờ tuy đối Không, Vô nguyện tam-ma-địa môn chẳng phải chẳng tu tập, mà với Vô tướng tam-ma-địa môn tu đã viên mãn.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đã khéo tu học Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Đã khéo an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Đã khéo an trụ chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới. Đã khéo an trụ khổ tập diệt đạo thánh đế. Đã khéo tu học bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Đã khéo tu học không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Đã khéo tu học cho đến Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng và vô lượng, vô biên Phật pháp khác nữa. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên**

**công đức trí huệ như thế, nếu ở sanh tử phát khởi tướng vui hoặc nói là vui, hoặc ở tam giới an trụ chấp đắm, không có lẽ ấy.**

**Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đã khéo tu học Bồ-đề phân pháp, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các chúng Bồ-tát Ma-ha-tát lẽ nên hỏi thử: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, làm sao tu học Bồ-đề phân pháp mà chẳng chứng không, vô tướng, vô nguyện, vô sanh vô diệt, vô tác vô vi, vô tánh thật tế. Do chẳng chứng nên chẳng đọa quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề và siêng tu tập Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, thường không sờ chấp?**

**Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi được hỏi đây, nếu tác đáp này: “Các Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chỉ nên suy nghĩ không vô tướng vô nguyện, vô sanh vô diệt, vô tác vô vi, vô tánh thật tế và tất cả các Bồ-đề phân pháp khác chẳng nên tu học”. Thiện Hiện! Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này chưa nhờ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trao ký Bất thối chuyển đời Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì có sao? Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này chưa được khai thị ký biệt, rõ ràng ngôi trụ Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát tu học pháp tướng.**

**Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi được hỏi đây, nếu tác đáp này: “Các Bồ-tát Ma-ha-tát muốn chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên chính suy nghĩ không vô tướng vô nguyện, vô sanh vô diệt, vô tác vô vi, vô tánh thật tế và tất cả các Bồ-đề phần pháp khác, cũng nên phương tiện khéo léo như trước đã nói, tu học mà chẳng tác chứng”. Thiện Hiện! Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này đã nhờ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trao ký Bất thối chuyển đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì có sao? Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đã được khai thị ký biệt, rõ ràng ngôi trụ Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát tu học pháp tướng.**

**Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chưa được khai thị, ký biệt rõ ràng ngôi trụ Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát tu học pháp tướng. Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này chưa khéo tu học Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, Bồ-đề phần pháp, chưa vào bậc địa, chưa như các ngôi trụ Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát, khai thị ký biệt, rõ ràng an trụ bậc Bất thối chuyển.**

**Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đã được khai thị, ký biệt rõ ràng ngôi trụ Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát tu học pháp tướng. Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này đã khéo léo tu học Bồ thí, Tịnh**



giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, Bồ-đề phần pháp; đã vào bậc địa, đã như các ngôi trụ Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát, khai thị ký biệt, rõ ràng an trụ Bất thối chuyển địa.

Khi ấy cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vả có Bồ-tát Ma-ha-tát tuy chưa được Bất thối chuyển, năng tác như thật đáp như thế chăng?

Phật nói: Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát tuy chưa được Bất thối chuyển mà năng đối đây tác như thật đáp. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tuy chưa được Bất thối chuyển mà năng tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, Bồ-đề phần pháp, đã được thành thực, giác huệ bén sườn, hoặc nghe chẳng nghe năng như thật đáp, như vị Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Có nhiều Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, ít có năng như thật đáp, như vị Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát đã khéo tu trị địa, chưa khéo tu trị địa mà an trụ vậy?

Phật nói: Như vậy, như vậy. Như lời người vừa nói. Vì có sao? Thiện Hiện! Ít có Bồ-tát Ma-

ha-tát được nhận ký Bất thối chuyển vi diệu huệ như thế. Nếu có kẻ được nhận ký như thế, đều có thể đối đây tác như thật đáp. Thiện Hiện! Nếu có kẻ tác như thật đáp đây, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này căn lành minh lợi, thế gian, trời, người, a-tô-lạc thấy chẳng thể phá hoại được.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát cho đến trong mộng cũng chẳng ưa vui xưng khen Thanh văn và bậc Độc giác, đối pháp ba cõi cũng chẳng mấy lòng ưa vui xưng khen. Thường quán các pháp như mộng, như huyễn, như vang, như tượng, như bóng sáng, như ánh nắng, như việc biến hóa, như thành tầm hương; tuy quán sát như thế mà chẳng chứng thật tế. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mộng thấy Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác có vô lượng chúng, vô lượng trăm chúng, vô lượng ngàn chúng, vô lượng trăm ngàn chúng, vô lượng trăm ức chúng, vô lượng trăm ngàn ức chúng, vô lượng trăm ngàn trăm ức chúng, vô lượng muôn ức chúng, vô lượng trăm muôn ức chúng, vô lượng trăm ngàn muôn ức chúng; nghĩa là Bí-sô, Bí-sô-ni, Ô-ba-sách-ca, Ô-ba-tư-ca, trời, rồng, dục-xoa, kiện-đạt-phước, a-tô-lạc, yết-lộ-trà, khấn-nại-lạc, mạc-hô-lạc-già, người phi người thấy cung kính

vây quanh mà vì thuyết pháp. Đã nghe pháp rồi, khéo hiểu nghĩa thú. Hiểu nghĩa thú rồi tinh tiến tu hành pháp tùy pháp hành và hòa kính hành cùng tùy pháp hành. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mộng thấy Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đủ ba mươi hai tướng đại sĩ phu, tám mươi tùy hảo viên mãn trang nghiêm, viên quang một tâm soi sáng chung quanh. Cùng chúng Bí-sô vọt ở trên không, hiện đại thần thông thuyết chánh pháp yếu. Hóa làm việc hóa, khiến đến vô biên cõi Phật ở phương khác thi tác Phật sự. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mộng thấy cuồng tặc phá hoại làng thành, hoặc thấy lửa khởi đốt cháy xóm làng, hoặc thấy hổ lang, sư tử, mãnh thú, rắn độc, rít dữ muốn đến hại thân, hoặc thấy oan gia muốn chém đầu mình, hoặc thấy cha mẹ, anh em, chị em, vợ con thân hữu sắp muốn mạng chung, hoặc thấy tự thân lạnh nóng đói khát và các việc khổ khác ép bức. Thấy các việc đáng sợ hãi như thế mà chẳng kinh, chẳng sợ, cũng chẳng buồn bực. Từ mộng giác rồi, liền suy nghĩ được ba cõi hư giả đều như mộng thấy; khi ta chứng Vô thượng Đại Bồ-đề, vì các hữu tình

**tuyên nói ba cõi tất cả hư dối đều như cảnh mộng. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát cho đến trong mộng thấy có địa ngục, bàng sanh, quỷ giới, các loại hữu tình, bèn tác nghĩ này: “Ta phải tinh siêng tu các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, mau tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nguyên khi được Vô thượng Đại Bồ-đề, trong cõi Phật ta không có địa ngục, bàng sanh, quỷ giới, các loại hữu tình, cho đến không có tên các ác thú”. Từ mộng giác rồi, cũng tác nghĩ này. Thiện Hiện! Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này chính khi làm Phật, trong cõi Phật kia quyết định không có ác thú. Vì có sao? Thiện Hiện! Hoặc mộng, hoặc giác, các pháp không hai, vì không hai phần vậy. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trong mộng thấy lửa cháy địa ngục thấy các loại hữu tình, hoặc lại thấy cháy thành ấp xóm làng, bèn phát thệ nguyện: “Nếu ta đã nhận được ký Bất thối chuyển sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nguyện lửa dữ này tức thì mau tắt, biến thành mát mẻ”. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tác nguyện đây rồi, trong mộng thấy lửa tức thì tắt mát, phải**

**biết đây là Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát. Tác nguyện ấy rồi nếu lửa chẳng tắt, phải biết chưa được bậc Bất thối chuyển. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi giác hiện thấy lửa dữ bùng khởi đốt các thành ấp, hoặc đốt xóm làng, bèn tác nghĩ này: “Ta ở trong mộng, hoặc ở lúc giác từng thấy có các hành trạng tướng bậc Bất thối chuyển, chưa thẩm được thật hư. Nếu chỗ ta thấy ấy là thật có, nguyện lửa dữ đây tức thì mau tắt, biến thành mát mẻ”. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tác lời thệ nguyện đây, phát lời thành thực, bấy giờ lửa dữ tức liền tắt mát; phải biết đây là Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát. Mà tác lời thệ nguyện đây, phát lời thành thực, lửa dữ chẳng tắt; phải biết chưa được bậc Bất thối chuyển. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu có Bồ-tát Ma-ha-tát khi giác thấy lửa đốt các thành ấp hoặc đốt xóm, bèn tác nghĩ này: “Ta ở trong mộng, hoặc ở lúc giác, từng thấy tự có hành trạng tướng bậc Bất thối chuyển. Nếu chỗ ta thấy định là thật có, quyết được Vô thượng Đại Bồ-đề ấy, nguyện lửa dữ đây tức thì mau tắt, biến thành mát mẻ”. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này phát lời thệ nguyện thành**

thật đây rồi, bấy giờ lửa dữ chẳng vì tắt gấp: đốt cháy một nhà, vượt bỏ một nhà, lại đốt một nhà, hoặc đốt một xóm, vượt bỏ một xóm, lại đốt một xóm; như vậy lần lửa lửa kia tắt. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này nên tự rõ, quyết định đã được bậc Bất thối chuyển. Nhưng những bị đốt ấy do hữu tình kia gây tác tăng trưởng nghiệp phá hoại chánh pháp. Kia do nghiệp đây, trước đọa ác thú trong vô lượng kiếp, chịu chánh khổ báo, nay sanh nhân thú chịu dư ương kia. Hoặc do nghiệp này sẽ đọa ác thú, trải vô lượng kiếp chịu chánh khổ báo, nay ở nhân thú, trước hiện chánh đĩnh tai ương. Thiện Hiện! Phải biết là tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Do trước đã thuyết các thứ nhân duyên biết là Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát. Lại còn có trọn nên các hành trạng tướng biết là Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát sẽ vì người thuyết. Người nên nghe chắc. Thiện Hiện đáp rằng: Dạ, cúi xin nguyện thuyết.

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thấy có nam tử hoặc có nữ nhân đang bị quỷ phi nhân dựa ám, bèn tác nghĩ này: “Nếu các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết ta đã được ý vui thanh tịnh, trao ta ký Bất thối chuyển Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nếu ta lâu tác ý phát thanh tịnh cầu

chúng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, xa lìa ý vui Thanh văn, Độc giác, chẳng lấy tác ý Thanh văn, Độc giác cầu chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nết ta đời sau chắc được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tận đời vị lai lợi ích an vui các loại hữu tình. Nếu mười phương cõi hiện nay thật có vô lượng Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thuyết vi diệu pháp lợi vui hữu tình. Các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác kia không chỗ nào chẳng thấy, không chỗ nào chẳng biết, không chỗ nào chẳng giải, không chỗ nào chẳng chứng, hiện biết giác ý vui sai khác của tất cả hữu tình. Nguyên đủ soi xét chỗ nghĩ lòng ta và lời thành thật: Nếu ta thật năng tu hạnh Bồ-tát chắc được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cứu vớt khổ sanh tử hữu tình ấy, nguyện nam tử này hoặc nữ nhơn đây chẳng bị phi nhân làm tổn hại, kia theo lời ta lập tức phải bỏ đi”. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi tác lời đây, nếu phi nhân kia chẳng vì bỏ đi, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này chưa nhờ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã từng trao ký Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi tác lời đây, nếu phi nhân tức thì bỏ đi, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này đã nhờ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trao kia ký bất thối chuyển Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát

**trộn nên các hành trạng tướng như thế, phải biết đây là bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát chưa khéo tu học Bồ thí Ba-la-mật-đa, chưa khéo tu học Tịnh giới, An Nhẫn, Tinh Tiến, Tịch lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Chưa khéo an trụ nội không, chưa khéo an trụ ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Chưa khéo an trụ chơn như; chưa khéo an trụ pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới. Chưa khéo an trụ khổ thánh đế, chưa khéo an trụ tập diệt đạo thánh đế. Chưa khéo tu học bốn niệm trụ; chưa khéo tu học bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Chưa khéo tu học bốn tịch lự, chưa khéo tu học bốn vô lượng bốn vô sắc định. Chưa khéo tu học tám giải thoát, chưa khéo tu học tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Chưa khéo tu học không giải thoát môn, chưa khéo tu**



học vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Chưa khéo tu học đà-la-ni-môn, chưa khéo tu học tam-ma-địa-môn. Chưa vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, chưa tu tập đủ tất cả Phật pháp, xa lìa Bồ-tát phương tiện khéo léo. Chưa khỏi bị ác ma làm náo loạn, đối các ma sự chưa năng giác rõ được. Chẳng tự độ lượng căn lành mình dày mỏng, học các Bồ-tát phát lời thành thật, bèn bị ác ma làm dối gạt. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này thấy có nam tử hoặc có nữ nhân đang bị phi nhân dựa ám liền bèn khinh cợt, phát lời thành thực rằng: “Nếu ta đã từ chư Phật quá khứ nhận được ký Bất thối chuyển Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, khiến nam tử này hoặc nữ nhân đây chẳng bị phi nhân làm nhiều nại, kia theo lời ta phải mau bỏ đi”. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tác lời đây rồi, bấy giờ ác ma làm hoặc loạn, nên liền bèn đuổi bức phi nhân khiến đi. Sở dĩ vì sao? Thiện Hiện! Oai lực ác ma thắng hơn phi nhân kia. Vậy nên, phi nhân bị ác ma dạy khiến liền bèn bỏ đi. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này thấy việc đây rồi, vui mừng nhảy nhót, tác nghĩ này rằng: “Phi nhân nay đi là oai lực của ta. Sở dĩ vì sao? Phi nhân theo sở phát nguyện của ta liền bèn buông thả nam tử nữ nhân đây, chớ không có duyên cớ nào khác”. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng năng giác biết sở tác của ác ma, bảo là sức của mình, sanh mừng

quây, ý đây khinh lộng các Bồ-tát khác, nói ta đã từ chư Phật quá khứ nhận được ký Bất thối chuyển Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, sở phát nguyện đều chẳng luống uổng. Các người chưa nhờ chư Phật trao ký, chẳng nên học nhau phát lời thành thật, dù có định kỳ chắc luống công không hiệu quả. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khinh lờn hủy chê các Bồ-tát, nên vọng ý chút tài năng đôi các công đức sanh trưởng nhiều thứ tăng thượng mạn vậy, xa lìa Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng năng chứng được Nhất thiết trí trí. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này vì không có sức phương tiện khéo léo, nên sanh trưởng nhiều phẩm tăng thượng mạn vậy, khinh miệt hủy chê các Bồ-tát, nên dù siêng tinh tiến mà đọa Thanh văn và bậc Độc giác. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này vì phước đức mỏng, nên sở tác thiện nghiệp phát lời thành thực đều khởi ma sự. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng năng gần gũi cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen các thiện tri thức, chẳng năng thỉnh hỏi được hành tướng Bất thối chuyển Bồ-tát, chẳng năng hỏi nhận sở tác sự nghiệp của các ác ma quân, do ma đây trói buộc lại càng kiên cố. Sở dĩ vì sao? Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng lâu tu hành Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cho đến xa lìa phương tiện khéo léo, nên bị ác

ma làm rối loạn vậy. Vậy nên, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên khéo giác biết các thứ ma sự.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện liền thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng lâu tu hành Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Chẳng lâu an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Chẳng lâu an trụ chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tu nghì giới. Chẳng lâu an trụ khổ tập diệt đạo thánh đế. Chẳng lâu tu hành bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Chẳng lâu tu hành bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Chẳng lâu tu hành tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Chẳng lâu tu hành không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Chẳng lâu tu hành đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Chưa vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, chưa tu hành đủ tất cả

**Phật pháp. Xa lìa phương tiện khéo léo của Bồ-tát nên bị ác ma làm rối loạn?**

**Phật nói: Thiện Hiện! Ác ma biến làm nhiều thứ hình tượng đến trước Bồ-tát Ma-ha-tát này, phương tiện gạn rằng: “Khôn thay, thiện nam tử! Ngươi tự biết chẳng? Các Phật quá khứ đã từng trao ngươi ký Đại Bồ-đề. Ngươi đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề quyết định sẽ được, chẳng còn quay lại. Thân ngươi danh mỗ, cha mẹ danh mỗ, anh em danh mỗ, chị em danh mỗ, thân bằng quyến thuộc cho đến bảy đời cha mẹ dòng họ đều danh là mỗ. Thân ngươi sanh tại mỗ phương, mỗ quốc, mỗ thành, mỗ ấp, trong mỗ xóm làng. Ngươi đẻ tại năm mỗ, tháng mỗ, ngày mỗ, giờ mỗ, trong đời vua mỗ”. Thiện Hiện! Ác ma như thế, nếu thấy tâm hành của Bồ-tát mềm mại, căn tánh chậm lụt bèn trá ký rằng: “Ngươi ở đời trước cũng tâm hành mềm mại, căn tánh chậm lụt”. Ác ma như thế, nếu thấy Bồ-tát này tâm hành cứng cõi, căn tánh bén suốt, bèn trá ký rằng: “Ngươi ở đời trước cũng tâm hành cứng cõi, căn tánh bén suốt”. Ác ma như thế, nếu thấy Bồ-tát này ở chỗ vắng vẻ, hoặc ở trong mả cỏ, hoặc ở chỗ đất trống, hoặc ở dưới cội cây, hoặc thường đi khát thực, hoặc một lần thọ thực, hoặc một lần ngồi ăn, hoặc ăn một bát, hoặc mặc áo giẻ lượm, hoặc chỉ ba y, hoặc**

thường ngồi chẳng năm, hoặc như cũ trải cụ, hoặc ít muôn, hoặc vui đủ, hoặc ưa xa lìa, hoặc đủ chánh niệm, hoặc ưa tĩnh định, hoặc đủ diệu huệ, hoặc chẳng trọng lợi dưỡng, hoặc chẳng quý danh dự, hoặc ưa liêm kiệm chẳng thoa dầu chân, hoặc giảm ngủ nghỉ, hoặc chẳng lay động, hoặc ưa ít nói, hoặc ưa nói nhẹ. Ác ma như thế thấy các hạnh Bồ-tát này rồi, bèn trá ký rằng: "Người ở đời trước đã từng ở chỗ vắng vẻ, hoặc ở trong má cỏ, rộng thuyết cho đến ít lời nói nhẹ. Sở dĩ vì sao? Người nay trọn nên món món công đức đều đã như thế, thế gian đều thấy. Người ở trước quyết định cũng có món công đức thù thắng như thế, nên tự hậu tạ đi, đừng có tự khinh!" Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này nghe ác ma đây thuyết đời trước mình, cùng đời đương lai có thắng công đức, và thuyết tự thân hiện tại thân tộc danh tự sai khác, chỗ sanh, khi sanh, gồm khen món món công đức của hạnh đầu đà. Nghe rồi vui mừng tâm sanh kiêu mạn, lẩn khinh hủy mạ các Bồ-tát khác. Thiện Hiện! Bấy giờ ác ma biết tâm Bồ-tát này ám độn, lại bảo rằng: "Người có tướng trạng công đức như thế, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác quá khứ nhất định đã trao người ký Đại Bồ-đề. Người đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề quyết sẽ chứng được, chẳng còn quay lại". Thiện Hiện! Khi ấy ác ma làm rối loạn, nên hoặc giả bộ hiện hình tượng

**làm xuất gia, hoặc giả bộ hiện hình tượng làm tại gia, hoặc giả bộ hiện hình tượng làm cha mẹ, hoặc giả bộ hiện hình tượng làm anh em, hoặc giả bộ hiện hình tượng làm chị em, hoặc giả bộ hiện hình tượng làm thân hữu, hoặc giả bộ hiện hình tượng phạm chí, hoặc giả bộ hiện hình tượng làm sư phạm, hoặc giả bộ hiện hình tượng làm trời, rồng, dược xoa, người, phi người thấy các hạng, đến chỗ Bồ-tát Ma-ha-tát này tác lời như vậy: "Nư Lai Ứng Chánh Đẳng Giác quá khứ đã lâu trao ký Đại Bồ-đề cho ngươi rồi, ngươi đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề quyết định sẽ được, chẳng còn quay lui. Vì có sao? Các tướng trạng công đức của vị Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát ngươi đều có đủ, nên tự tôn trọng chớ sanh do dự".**

**Thiện Hiện! Như ta đã thuyết, thật được các hành trạng tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát, Bồ-tát Ma-ha-tát này ôm tăng thượng mạn, thật đều chẳng phải có. Thiện Hiện! Phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này bị ma nắm giữ, bị ma làm mê hoặc. Vì có sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này đối được các hành trạng tướng Bất thối chuyển Bồ-tát Ma-ha-tát, thật đều chưa có. Chỉ nghe ác ma thuyết công đức kia và thuyết danh tự chỗ sanh, khi sanh, phần ít tự như thật bèn sanh kiêu mạn, khi dễ hủy mạ các Bồ-tát khác. Vậy nên, Thiện Hiện! Nếu Bồ-**

**tát Ma-ha-tát muốn được Vô thượng Chánh đẳng  
Bồ-đề, cần khéo giác biết việc ma như thế.**

**--- o0o ---**